

θίστησιν αὐτὸν μείζονι ἐκάστοτε συμφωνίᾳ, προσεγγίζει αὐτὸ ἐκάστοτε πλεότερον πρὸς τὴν ἀπειρον δύναμιν, ἣν εἰσήγαγεν ὁ Χριστός. Ἡ πρόοδος τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τέχνης εἶνε σκόπος καὶ πόθος τοῦ Χριστοῦ, εἶνε μέσον ἐπιτεύξεως τῆς βασιλείας αὐτοῦ, *πρόοδος* τῆς περιφερείας, ἵνα ἐξισωθῆ πρὸς τοῦ κέντρου τὴν *τελειότητα*. Ἡ πρόοδος τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τέχνης, ἡ δὲ ἀρχαῖος Ἑλληνικὸς πολιτισμὸς, εἶνε τὸ δίτροχον ἄρμα, ἐφ' οὗ ἔβη, ἐφ' οὗ βαίνει καὶ ἐφ' οὗ πάντοτε θὰ βαίῃ ὁ μέγας τῆς ἀνθρωπότητος Τριπτόλεμος, ὁ Χριστός, σπεύρων τὸν σπόρον τῆς ἀδελφότητος, τῆς γαλήνης, τῆς χαρᾶς, τῆς εὐδαιμονίας, καὶ συγκομίζων τὴν ἀνεκφραστον ἀγάπην καὶ τὴν μέχρι λατρείας εὐγνωμοσύνην πάσης ἀνεξαιρέτως τῆς πολυπαθοῦς ἀνθρωπότητος! Δόξα εἰς τὴν Ἑλλάδα, προσκύνσεις καὶ λατρεία εἰς τὸν ὑπερένδοξον Χριστόν!

Ὅθεν ἄς παύσωσι πλέον, ἄς σιγήσωσι τοῦ λοιποῦ αἱ δυνάμεναι νὰ παρεξηγηθῶσιν ἐπικλήσεις τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν κατὰ τῆς ἐπιστήμης. Αὐτὸς ἔσωσεν ἡμᾶς ὡς ἀνθρώπους ἀπὸ τῆς κακοδαιμονίας, ἀπελύτρωσεν ἡμᾶς ἀπὸ τῆς σωματικῆς καὶ πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς δουλείας, ἀλλ' οὐδέποτε οὔτε θέλει οὔτε δύναται συμφῶνως πρὸς τὴν ἰδίαν φύσιν νὰ σώσῃ ἡμᾶς ὡς *ἀμαθεῖς* καὶ *ἀνεπιστήμονας*, πολεμῶν τὴν μάθησιν καὶ τὴν ἐπιστήμην. Ὁ Haeckel ἐργάζεται ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ καὶ εἶνε ὁπαδὸς αὐτοῦ κατ' οὐσίαν πλεότερον ἢ οἱ θέλοντες νὰ ἐκμεταλλευθῶσι τὸ γράμμα καὶ τὸ κέλυσος τοῦ δόγματος, ὅπερ δὲν ἐθεμελίωσεν ὁ Χριστός, κατὰ τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ πυρῆνος αὐτοῦ, κατὰ τῆς ἀληθοῦς τοῦ Χριστοῦ διδασκαλίας. «Τὸ γράμμα ἀποκτείνει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ» εἶπεν ὁ μέγας ἐκεῖνος Παῦλος (πρὸς Κορινθ. Β', γ, 6).

Καὶ ἡμεῖς ἄρα δὲν εἴμεθα ὁπαδοὶ τῶν *ἀτιχρίστων* ἀλλὰ θιασῶται τῶν γνησιωτάτων Χριστιανῶν, τῶν καθαρωτάτων σηματοφόρων τῆς θεοσεσίας, τῆς ἀχράντου τοῦ Χριστοῦ σημαίας. Εἰς Χριστὸν βαπτισθέντες, Χριστὸν ἐνεδυσάμεθα, καὶ τὸ βαρύτιμον τοῦτο ἔνδυμα, τὴν ἀκτινοβόλον ταύτην πνευματικὴν χλαμύδα, φέρομεν ὑπερψῆδως, ἐνθουσιωδῶς, ἑλληνοπρεπῶς καθαρὰν καὶ ἀσπιλον ἐν τῇ καρδίᾳ, ἐν τῇ ἐθνικότητι, ἐν τῇ ἐπιστήμῃ! Τὸ ἔνδυμα τοῦτο, συσσωματωθὲν μεθ' ἡμῶν, περιβαλὼν τὸν μυελὸν τῶν ὀστέων ἡμῶν, δὲν δύναται ν' ἀποσπαθῆ ἐξ ἡμῶν ἢ συναποσπῶν καὶ τὰς σάρκας τὰς ἡμετέρας, ὡς ὁ χιτὼν τῆς Ἀπιανεΐρας!... Εἴμεθα Χριστιανοί, διότι δὲν *δυνάμεθα* νὰ μὴ εἴμεθα τοιοῦτοι, διότι εἴμεθα *Ἑλληνας*!

Ἄν προέκειτο νὰ πολιτογραφηθῆ ὁ Χριστὸς καὶ ἐν εἰδικῇ τινι πόλει, ὡς ἐπολιτογραφηθῆ ἐν ὀλοκλήρῳ τῇ ἀνθρωπότητι, οὔτε Ἱερουσαλήμ, οὔτε Ῥώμην, οὔτε Βυζάντιον οὔτε ἄλλην οὐδεμίαν πόλιν ἠδύνατο ν' ἀξιοθῆ τῆς ὑπερτάτης ταύτης τιμῆς ἢ τὸ εὐγενὲς τοῦτο ἄστυ, ἐν ᾧ κατοικοῦμεν, τὸ πρυτανεῖον τῆς σοφίας, αἱ λιπαραὶ καὶ αἰοίδιμοι, τὸ τῆς Ἑλλάδος καὶ Εὐρώπης ἔρεισμα, αἱ κλειναὶ Ἀθῆναι, τὸ δαιμόνιον πολίτευρον!

Ἐνταῦθα, ἐν τῷ πραγματικῷ τούτῳ Ὀλύμπῳ τῆς γῆς, φιλόσοφοι καὶ σοφισταί, ποιηταὶ καὶ καλλιτέχναι, τὸ ἄκρον ἄωτον τοῦ *ἀληθοῦς* καὶ τοῦ *καλοῦ*, ἠθέλον εἶρον τὸ στεφάνωμα ἐαυτῶν, τὸ ἄκρον ἄωτον τοῦ *ἀγαθοῦ*, τὸν Χριστόν!

Οὔτοι εἶνε οἱ δύο ἔλεγκοι τοῦ ἐλεγκτικοῦ τῆς Ἐπιφυλλίδος μέρους, ἡ δὲ ἀδελφότης αὐτοῦ, καὶ ὅτι προὔτιμήσαμεν τὸν καθηγητὴν τῆς Ἰέννης τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ. Κατὰ πόσον οἱ ἔλεγκοι οὔτοι ἔχουσιν ἴχνος ἢ σκιάν ὑποστάσεως, κατὰ πόσον ὡς πρὸς ἡμᾶς δικαιολογούνται, παρεστήσαμεν προηγουμένως τῷ ἀναγνώστῃ διὰ μακρῶν. Παραλείποντες δὲ νὰ καταδείξωμεν κατὰ πόσον ἀρμοδιώτερον καὶ δικαιοτέρον ἠδύνατο αἱ εἰρημέναί μοι φαῖ ν' ἀποδοθῶσιν εἰς τὴν Ἐπιφυλλίδα, μεταβαίνομεν ἠδὲν, ἵνα μὴ ὁ λόγος ἄκρως μικυνθῆ, εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ τρίτου καὶ τελευταίου τῆς Ἐπιφυλλίδος μέρους, τοῦ μέρους αὐτῆς τοῦ *διδασκικοῦ*, ἀδελφοῦ γνησιωτάτου δυστυχῶς τῶν δύο ἄλλων μερῶν. (Ἐπεταὶ συνέχεια.)

ΕΓΚΕΝΤΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΜΠΕΛΩΝ

(Συνέχεια· 18ε φύλλον 47)

Ἐκλογή καὶ προπροαρκεὺ τοῦ κέντρου.

Τὸ κέντρον (τὸ κεντράδι) πρέπει νὰ εἶνε κλάδος κυρίως μονοετής, εὐρωστος, μετρίου πάχους, ἔχων τὸν φλοιὸν ἀβλαβῆ, τοὺς ὀφθαλμοὺς πλησίον ἀλλήλων καὶ ζωνρούς, τὴν δὲ σύστασιν ἐντελῶς ξυλωδῆ. Πρέπει προσέτι νὰ προέρχεται ἐκ κλήματος γνωστῆς παραγωγικότητος κατὰ ποσὸν καὶ ποιόν, διότι ἐκ τῆς καταγωγῆς τοῦ κέντρου ἐξαρτᾶται κατὰ τὸ πλεῖστον ἡ εὐδοκίμησις τῆς ἀμπέλου. Ὁ κλάδος οὗτος ἀποσπᾶται τοῦ μητρικοῦ φυτοῦ συνήθως διαρκούντος τοῦ χειμῶνος καὶ θάπτεται μέχρι τῆς ὥρας τοῦ ἐμβολιασμοῦ μετὰ πολλῶν ἄλλων ἀποτελούντων δεμάτια ὑπὸ ἀμμῶδες χῶμα ἐντὸς λάκκου ἐσκαμμένου εἰς μέρος ξηρὸν καὶ σκιερὸν. Εἰς τὴν θέσιν αὐτὴν καλὸν εἶνε ὁ ἀνώτερος ὀφθαλμὸς τῶν κλάδων αὐτῶν νὰ μὴ σκεπάζεται ὑπὸ τοῦ χῶματος, ἀλλ' ὑπὸ ἐλαφροῦ μόνον στρώματος ἀχύρου. Ἐντὸς ταιούτου λάκκου καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον διατηροῦνται ὑπὸ τὸ χῶμα διαρκούντος τοῦ χειμῶνος καὶ οἱ κλάδοι, οἱ ὅποιοι πρόκειται νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς τροφοὶ κατὰ τὴν προσεχῆ ἄνοιξιν μετὰ τὴν διαφορὰν ὅτι οὔτοι τοποθετοῦνται μετὰ τὴν κορυφὴν πρὸς τὰ κάτω.

Ἐποχὴ τοῦ ἐγκεντρισμοῦ τῆς ἀμπέλου.

Ὁ ἐγκεντρισμὸς τῆς ἀμπέλου γίνεται κυρίως τὴν ἄνοιξιν, ὅταν οἱ ὀφθαλμοὶ ἀρχοῦνται ἐξογκούμενοι (νὰ φουσκῶνουν) ἤτοι κατὰ τὸ τέλος Μαρτίου ἢ τὸν Ἀπρίλιον εἰς γαίης θερμᾶς καὶ ὅταν ἡ βλάστησις εἶνε

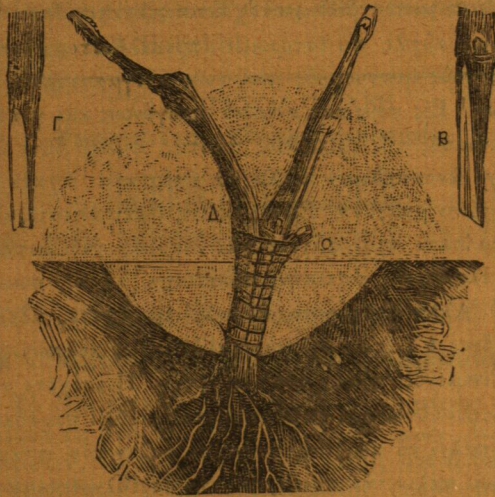
πρώτος, κατὰ Μάτιον δὲ εἰς γαίας ψυχρὰς καὶ ὅταν ἢ βλάστησις εἶνε βῆσιμος. Εἰς τὰ θερμὰ κλίματα ὅπως τὸ τῆς Ἑλλάδος δύναται ἴσως νὰ προτιμῆται τις τὸν ἔγκεντρισμόν τῶν κλημάτων κατὰ φθινόπωρον πρὸ τῆς πτώσεως τῶν φύλλων ἀρκεῖ νὰ μὴ ὑπάρχῃ φόβος πάγων κατὰ τὸν χειμῶνα, ὅπως εἰς ὑψηλά τινα τῆς Ἑλλάδος ἐδάφη. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἀποφεύγει τις τὴν διατήρησιν τῶν κέντρων ἐντὸς λάκκου ἐπὶ τινα χρόνον πρὸ τῆς πράξεως τοῦ ἐμβολιασμοῦ. Ἡ τροφὸς, ἢ μέλλουσα νὰ δεχθῇ τὸ κέντρον ἤτοι τὸ μέλλον νὰ ἐμβολιασθῇ κλήμα τέμνεται ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τοῦ ἔγκεντρισμοῦ ἵνα μὴ κατὰ τὴν πράξιν ταύτην ὑπάρχῃ ἀφθονος ὁ χυμὸς, δυνάμενος νὰ πνίξῃ τρόπον τινα τὸ κέντρον καὶ νὰ ματαιωθῇ τὸ ἔργον. Διὰ τοῦ μέτρου τούτου μετριάσσεται ἡ ποσότης τοῦ χυμοῦ, ὅταν οὗτος εἶνε καθ' ὑπερβολὴν ἀφθονος.

Μέθοδος τοῦ ἔγκεντρισμοῦ.

Αἱ μέθοδοι τοῦ ἔγκεντρισμοῦ εἶνε πολυάριθμοι διὰ τὴν ἀμπελον. Περιττόν θεωροῦντες νὰ περιγράψωμεν ὅλας αὐτὰς περιοριζόμεθα εἰς τὰς ἀκολούθους τέσσαρας, αἱ ὁποῖαι εἶνε ἀπλούστεραι καὶ ἀσφαλέστεραι.

Ἐγκεντρισμός δι' ἐπιπολαίας σχισμῆς.

Ἀπομακρύνεται τὸ χῶμα περίξ τῆς βάσεως τοῦ κλήματος Α καὶ εἰς σημεῖον τι Ο ἐπὶ τινος ὀφθαλμοῦ σχίζεται ὁ κορμὸς ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω ὅλως ἐπιπολαίως (ἀπυχωρίζεται διὰ τῆς σχισμῆς ταύτης ὁ φλοιὸς καὶ μέρος τοῦ ξύλου δηλ. δὲν φθάνει αὕτη μέχρι τῆς ἐντεριώνης) καὶ ἐντὸς τῆς σχισμῆς

Σχῆμα 16.

αὐτῆς ἐμβυθίζεται τὸ κέντρον Β. Τὸ κέντρον τοῦτο φέρει 3 ὀφθαλμούς λεπτύνεται δὲ κάτωθεν τοῦ τελευταίου ὀφθαλμοῦ α ἐκ δύο ἀντιθέτων μερῶν κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὅστε ἢ μία τομῆ β τῆς σχηματιζομένης κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον σφηνὸς νὰ φθάσῃ μέχρι τῆς ἐντεριώνης, ἢ δὲ ἄλλη γ νὰ εἶνε ἐπιπολαιοτέρα. Τὸ σφηνοειδὲς αὐτὸ μέρος εἰσάγεται ἐντὸς τῆς σχισμῆς ὅπως βλέπει τις εἰς τὸ σχῆμα 16. Ὁ περιδεσμός εἶνε μάλλινος ἐκ βάμβακος ἢ μάλλον ἐκ φυτικῆς τινος οὐσίας ἑλαστικῆς, ὡς εἶνε τὸ φυτὸν, ἢ καὶ ραφιά σύρμακος λεπτοῦ μολυβδίνου κλ. Τὸ κλήμα

μετὰ τὸν ἐμβολιασμόν παραχώνεται, ὡς φαίνεται εἰς τὸ σχῆμα, μέχρι τοῦ ἀνωτέρου ὀφθαλμοῦ τοῦ κέντρον, τὸν ὁποῖον δὲν πρέπει νὰ καλύπτῃ τὸ χῶμα. Τὸ μέρος τοῦ κλήματος τὸ ὑπεράνω τοῦ σημείου τῆς προσκολλήσεως τοῦ κέντρον τέμνεται κατὰ τὴν γραμμὴν δ τὸ προσεχὲς φθινόπωρον, ἂν ὁ ἐμβολιασμός ἐπέτυχεν.

Ἐγκεντρισμός διὰ σχισμῆς κοινός.

Ἡ πράξις αὕτη γίνεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐπὶ κλημάτων παλαιᾶς ἡλικίας. Ἡ τροφὸς Γ τέμνεται κατὰ ἐπίπεδον Α ὀλίγον κεκλιμένον πλησίον τοῦ μέρους, ὅθεν ἀρχονται αἱ ρίζαι ἀφ' οὗ ἀπομακρυνθῆ, ἐννοεῖται, ἀπὸ τῆς βάσεως τοῦ κλήματος ὀλίγον τὸ χῶμα. Ἀκολούθως γίνεται εἰς τὸ μέσον τῆς τομῆς αὐτῆς κατὰ διάμετρον σχισμὴ μήκους ὀλίγων ἑκατοστομέτρων ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω. Ἡ σχισμὴ αὕτη φθάνει πολλάκις μέχρι τῆς ἐντεριώνης μόνον. Τὸ κέντρον Κ φέρον δύο ὀφθαλμούς ο καὶ ο' λεπτόνεται ὀλίγον κάτωθεν τοῦ ὀφθαλμοῦ ο ἐκ δύο μερῶν κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὅστε νὰ ἀποτελῆται ἐν εἶδος σφηνὸς τριγωνικῆς, τῆς ὁποίας ἡ ἐσωτερικὴ γωνία β εἶνε ὀξεῖα (κοπίς), ἀπέναντι δὲ τῆς γωνίας αὐτῆς δηλαδή τὸ ὀπισθεν μέρος τῆς σφηνὸς φέρει τὸν φλοιὸν ἀβλαβῆ. Τὸ σφηνοειδὲς μέρος εἰσάγεται ἐντὸς τῆς σχισμῆς τῆς τροφοῦ ἐν ὅσῳ ἀκόμη σχηματίζεται αὕτη διὰ τοῦ ἐγχειριδίου (μὲ τὴν μίαν χεῖρα σχίζει τις τὸ

Σχῆμα 17.

κλήμα καὶ μὲ τὴν ἄλλην εἰσάγει ἐντὸς τῆς σχισμῆς τὸ κέντρον). Ὁ φλοιὸς τοῦ κέντρον ὀπισθεν τῆς σφηνὸς πρέπει νὰ καταλάβῃ τοιαύτην θέσιν ὅστε νὰ ἀποτελῆ τρόπον τινα συνέχειαν τοῦ φλοιοῦ τῆς τροφοῦ. Πολλάκις τὸ κέντρον αὐτὸ δὲν τοποθετεῖται ἐντὸς τῆς σχισμῆς καθέτως, ἀλλ' ὀλίγον πλαγίως εἰς τρόπον ὅστε τὸ ἐλεύθερον ἄκρον τῆς σφηνὸς νὰ ἐξέροχθαι ὀλίγον τῆς σχισμῆς. Περιδεσμός, καὶ ἐφαρμογὴ ἀλοιφῆς ἐκ κηροῦ στάτους καὶ ρητίνης (ἴδε εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς πραγματείας ταύτης τὴν κατασκευὴν τοῦ μίγμα-

τος) ἢ ἐκ πηλαυ,, ἦτοι ἐξ ἀργιλλώδους χώματος ἀναμιγνυομένου πολλάκις μετὰ βυείας κύπρου, στάκτης καὶ ὕδατος. Παράχρωμα Π μέχρι τοῦ ἀνωτέρου ὀφθαλμοῦ τοῦ κέντρου ὁ τὸν ὅποιον ἀφήνει τις ἐξω τοῦ χώματος.

ΣΠΥΡΙΑΩΝ ΧΑΣΙΩΤΗΣ.

(Ἐπεταί τὸ τέλος.)

ΤΟ ΝΕΟΝ ΟΠΛΟΝ ΤΩΝ ΗΜΕΤΕΡΩΝ ΕΠΙΚΡΙΤΩΝ.

Γινώσκετε, προσφιλεῖς ἀναγνώσται, τὸ νέον ὄπλον, ὅπερ μετεχειρίσθησαν καθ' ἡμῶν, τελευτῶντες τὸν ἀγῶνα, οἱ παρ' ἡμῶν Ἰησοῦται, οἱ ἡμέτεροι ἐπικριταί; Εἶνε ἡ σιγή! Ἀποδόντες εἰς ἡμᾶς προθέσεις, ὅσας μόνον ἀδικία καὶ κακοήθεια ἀπαράμιλλοι ἠδύναντο νὰ χαλεύσωσιν, εἰπόντες περὶ ἡμῶν πράγματα, ἅπερ ἀλλαγῶ ἂν ἔλεγον, ἤθελον στιγματισθῆ ὡς ἀνυπερβλήτως βορβοροδαίται *ὕβριαται* καὶ *συκοφάνται*, ἀντιτάσσοσιν ἤδη περιφρονητικὴν δῆθεν *σιωπὴν*, κληθέντες ὑφ' ἡμῶν εἰς ἀπολογίαν καὶ κατανοήσαντες ὅτι οὔτε τὸν στόμαχον αὐτῶν τὸν ἠθικὸν ἔχομεν, ἵνα χωνεύωμεν τοιαῦτα ἀναπλάσματα, οὔτε τὸν κάλαμον αὐτῶν τὸν ἀγυρτικόν, ἵνα σκευωρῶμεν φράσεις ἀνάδρους, ὑπόουλους καὶ εὐνουχιάς. Ἀκραν λοιπὸν σιγὴν τηροῦσιν ἤδη οἱ ἀναπλάσται, ὄφεις ἰοβόλοι ἐν τῇ ἐπιθέσει, ἄφρωνι ἰχθύες ἐν τῇ ἀμύγῃ! Ἀλλὰ τί πρὸς αὐτοὺς τοῦτο; Ὁ σκοπὸς αὐτῶν ἐξετελέσθη, καὶ ἂν δὲν ἀπέτυχε. Προὔτιθεντο νὰ διαβάλωσι μόνον, νὰ ἐξυβρίσωσι, νὰ συκοφαντήσωσι. Ἐσκέφθησάν ποτε περὶ *συζητήσεως*, διανοήθησάν ποτε περὶ *ἀληθείας*; Εἶνε αἱ εὐθύτητες αὐταὶ προσιταὶ εἰς τοιοῦτους ἀνθρώπους; Ἐκτὸς δὲ τούτου ἔχει καὶ ἡ σιγὴ τὰ ἑαυτῆς φαρισαϊκὰ ἀγαθὰ. Συνεπάγεται ἐπὶ τέλους τὴν *σιωπὴν* καὶ τῶν ἀκαταμαχῆτων ἀντιπάλων! Πρὸς τοῦτο δὲ συντελεστικώτατον βεβαίως εἶνε νὰ δηλωθῆ δημοσίᾳ, ὡς ἐδηλώθη, ὅτι οὐδὲ τὸ φύλλον τῶν ἀντιπάλων ἐκείνων εἶνε δεκτόν, — τὸ φύλλον, ὅπερ καθ' ἐκαστὴν Κυριακὴν ἀνυπομόνως ἀναμένεται, καὶ ἀμέσως ἀγοράζεται, καὶ ἀπνευστὶ ἀναγινώσκεται οὐχὶ ὑφ' ἐνὸς ἀλλ' ὑπὸ πάντων τῶν χθὲς χρυσοστόμων καὶ σήμερον ἰχθυοστόμων ἀναπλαστῶν! Πεποιθᾶμεν δὲ ὅτι καὶ ὁ ἐν Τεργέστη δεινότητος φυσιοδίφης καὶ τῆς φύσεως φιλόσοφος, ὁ ἀρχισυντάκτης αὐτῶν, θεωρεῖ ἤδη ἑαυτὸν ἐλεύθερον πάσης ὑποσχέσεως καὶ ὑποχρεώσεως πρὸς τὸ κοινὸν περὶ συγγραφῆς βιβλίου ἐξελέγχοντος «τὸ ψεῦδος καὶ τὴν σοφιστείαν» τοῦ Haackel. (Βλέπετε τί γλῶσσαν καὶ κατὰ τίνων μεταχειρίζονται οἱ εἰδημονέστατοι καὶ αἰδημονέστατοι;) Πάντα ταῦτα εἶνε φυσικώτατα καὶ σκοπιμώτατα μη-

χανήματα, ἵνα φράξωμεν καὶ ἡμεῖς τὸ στόμα, ὅπερ περιεῖτε τὴν λεοντὴν τῶν ἐν λαχάνοις κορχάρων καὶ τῶν πανοσιωτάτων ἀναπλαστῶν ἀπὸ Τεργέστης μέχρι Ἀθηνῶν! Ἀλλ' οὐχί, δοκιμώτατοι διπλωμάται καὶ ὀξυδερκέστατοι διπλομάται, δὲν θ' ἀφομοιωθῶμεν πρὸς ὑμᾶς, καλλίστα ἤδη ὑμᾶς γνωρίσαντες! Προσέχετε καλῶς! Προσέχετε εἰς ὅ,τι γράφετε! Scripta manent. Οὐδέποτε θὰ ἐπιτρέψωμεν εἰς ὑμᾶς νὰ ἐξυβρίσητε τὴν *λογικὴν* καὶ τὴν *ἐπιστήμην*! Ἡ *σιωπὴ* ὑμῶν ἐξηγεῖται προσηκόντως, ἀρμοδίως καὶ καταλλήλως ὑφ' ἡμῶν. Οὐδέποτε θὰ προσκλήσῃ καὶ ἡμῶν τὴν σιγὴν! Ὅταν ἀναφανθῶν θὰ ἀποπειρασθε νὰ κλείητε τὰ ὄμματα τῆς κοινωνίας πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς λογικῆς καὶ πρὸς τὸν ἥλιον τῆς ἐπιστήμης ἕνεκα λόγων καὶ σκοπῶν κεκρυμμένων, ὅταν θὰ διδάσκητε πράγματα, δι' ἃ ἐνδομύχως γελᾶτε, θὰ συλλαμβάνωμεν ὑμᾶς παραχρῆμα ἐκ τοῦ ὠτός, θὰ ἐμφανίζωμεν ὑμᾶς ἀνηλεῶς εἰς τὸ μέγα τῆς κοινῆς γνώμης κριτήριον, καὶ θαρροῦντες θὰ λέγωμεν περὶ ὑμῶν εἰς τοὺς ἀμερολήπτους ἐκείνους δικαστάς: «Ἀδελφοί, ἀδελφοί φιλοδίκαιοι καὶ ἀγνοί, οἱ συλληφθέντες οὗτοι εἶνε τὰ τελευταῖα λείψανα φυλῆς *ἐγκληματικῆς*, τῆς ἀρχαίας φυλῆς τῶν προδοτῶν τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεως! Ἡ φυλὴ αὕτη ἐπότισε κώνειον ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἡ φυλὴ αὕτη ἐσταύρωσεν ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἡ φυλὴ αὕτη ζῶντας ὑμᾶς ἔκασεν, ἀρτιμελεῖς ὑμᾶς κατεστρέβλωσεν! Ἐπικατάρτος ἔστω! Τὸ ὁμοίωμα αὐτῆς τὸ ἱστορικὸν προσελκύνετω ἀδιαλείπτους τοὺς ἐμπυτσοὺς καὶ τοὺς στιγματισμοὺς τῶν αἰώνων! Εἰς τοὺς κατ' εὐθείαν ἀπογόνους καὶ γνησίους κληρονόμους τῆς φρικώδους ταύτης φυλῆς δότε ὑμεῖς — οὐχὶ ἀνταπόδοσιν ἀλλὰ τὰ ὑπέρτατα ἀγαθὰ, ὧν ἐπὶ χρόνον μακρὸν ἡ Ἐρινὺς ἐκείνη ὑμᾶς ἀπειστέρησεν! Ἐφαρμόσατε πρὸς αὐτοὺς τὰς ἐντολάς τοῦ Σωτῆρος! Δότε ἐλευθερίαν ἀστικὴν, πολιτικὴν, λόγου, συνειδήσεως! Ἀλλὰ προσέχετε, ἀτενῶς προσέχετε, ἀδελφοί, μὴ ὁ ὄφρις ὁ ἐν τοῖς κόλποις καὶ ὑπὸ τῶν κόλπων ὑμῶν θερμαινόμενος πλήξῃ τὸν εὐεργέτην. Προσέχετε μὴ οἱ φιλόζοφοι οὗτοι καὶ οἱ ἀναπλάσται ἐκεῖνοι παρασκευάσωσι πάλιν τὸ κώνειον, στήσωσι πάλιν τὸν σταυρόν, ἀνάψωσι πάλιν τὴν πυράν, καὶ τὴν στρέβληνέτοιμάσωσι πάλιν! Προσέχετε εἰς ὅ,τι *κιβδηλῶς* λέγουσιν, εἰς ὅ,τι γράφουσι *φαρισαϊκῶς*! Ἡ προσοχὴ ὑμῶν αὕτη ἔστω ἡ μεγίστη ἐκείνων παρ' ὑμῶν τιμωρία, ἡ μεγίστη ὑμῶν κατ' ἐκείνων κόλασις!»

Ἐν τῇ 414. σελίδι, στήλῃ δ', στίχῳ 17. ἀντὶ εἰπιλαθόμενος ἀνάγνωθι «λησημονήσας».